

І.М. Артюх, співголова, Т.М. Гладущенко, ст. аудитор, А.А. Комаров, співголова, О.М. Осипчук, вик. дир., Т.В. Осипчук, гол. спец.-аудитор
ЗАТ Аудиторська фірма „Перспектива-К”, м. Київ

Питання оподаткування та законодавче регулювання діяльності технопарків

У статті розглядаються загальні питання створення, діяльності та оподаткування технопарків, порядок їх реєстрації та визначені існуючі технопарки.

інвестиційна діяльність, інноваційна діяльність, технопарки

Актуальність статті обумовлена наявністю в Україні проблем, вирішення яких потребує наукового забезпечення. Тому одним з найбільш пріоритетних напрямів науково-технологічного та інноваційного розвитку державної підтримки у сфері виробництва має стати формування наукоємних виробничих процесів, сприяння створенню та функціонуванню інноваційних структур, у тому числі технологічних парків.

Про актуальність зазначеної теми свідчать публікації в спеціальній періодичній літературі, зокрема в журналах: «Податкове планування», „Вісник Податкової служби України”, та інших.

Метою даної статті є аналіз порядку реєстрації технологічних парків та окремих податкових і неподаткових пільг, наданих технопаркам чинним законодавством.

Пільги для технопарків та термін їх дії.

Загальні питання створення, діяльності та оподаткування технопарків регулюється Законом України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 16.07.1999 р. (Законом України від 12 січня 2006 року N 3333-IV цей Закон викладено у новій редакції, далі – Закон № 991), а по окремих технопарках – спеціальними законами, посилання на які наведені нижче.

Законом України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 16.07.1999 р. передбачено наступні пільги:

Податкові пільги (зазначені суми податків, що нараховуються при виконанні проектів технологічних парків, технологічні парки, їх учасники та спільні підприємства не перераховують до бюджету, а зараховують на спеціальні рахунки технологічних парків):

- звільнення від ввізного мита при ввезенні в Україну для реалізації проектів технологічних парків нових устаткування, обладнання та комплектуючих, а також матеріалів, які не виробляються в Україні (ст.7. Закону №991);

- можливість видачі податкового векселя на суми податкового зобов'язання, що нараховуються згідно із Законом України "Про податок на додану вартість" при імпорті нових устаткування, обладнання та комплектуючих, зі строком погашення на 720 календарний день, а при імпорті матеріалів, які не виробляються в Україні, зі строком погашення на 180 календарний день з дня надання векселя органу митного контролю (ст.7 Закону №991);

- суми податку на прибуток, одержаного при реалізації проектів технологічних парків, нарахованого в порядку, встановленому Законом України "Про оподаткування прибутку підприємств" (ст.7 Закону №991);

- технологічним паркам, їх учасникам та спільним підприємствам при реалізації проектів технологічних парків дозволяється прискорена амортизація задіяних у проекті технологічного парку основних фондів і встановлюється щорічна 20-відсоткова норма прискореної амортизації основних фондів груп 3 та 4 (ст.10 Закону №991).

Не податкові пільги:

- повне або часткове (до 50 відсотків) безвідсоткове кредитування (на умовах інфляційної індексації) проектів технологічних парків (ст. 6 Закону №991);

- повну або часткову компенсацію відсотків, сплачуваних виконавцями проектів технологічних парків комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування проектів технологічних парків (ст. 6 Закону №991);

- розрахунки за експортно-імпортними операціями, що здійснюються при виконанні відповідно до цього Закону проектів технологічних парків, проводяться у строк до 150 календарних днів (ст.11 Закону №991);

- кошти, що надійшли в іноземній валюті від реалізації продукції (продажу товарів, виконання робіт, надання послуг) технологічних парків, їх учасників та спільних підприємств, не підлягають обов'язковому продажу (ст.11 Закону №991).

Згідно статті 3 Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 16.07.1999 р. спеціальний режим інноваційної діяльності (включаючи пільги з оподаткування) запроваджується для технологічного парку строком на 15 років. При цьому момент початку дії пільг точно не визначено.

В довіднику N 37 пільг, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів станом на 01.03.2006 р. (затверджено ДПАУ 29.03.2006 р.) кінець дії пільги з податку на прибуток технопарків (код №11020150) визначено як 01.01.015, що може означати як 2015 рік, так і 15 років.

Таким чином, пільги з податку на прибуток діють як максимум 15 років з моменту реєстрації відповідного технопарку, як мінімум – до 01.01.2015 року.

Порядок реєстрації (входження до технопарку).

У відповідності до Закону України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 16.07.1999 р., технологічний парк (технопарк) - юридична особа або група юридичних осіб (далі - учасники технологічного парку), що діють відповідно до договору про спільну діяльність без створення юридичної особи та без об'єднання вкладів з метою створення організаційних засад виконання проектів технологічних парків з виробничого впровадження наукоємних розробок, високих технологій та забезпечення промислового випуску конкурентоспроможної на світовому ринку продукції.

Таким чином, для розповсюдження спеціального режиму інноваційної діяльності на підприємство, йому необхідно:

- або увійти до складу учасників діючого технологічного парку, шляхом приєднання до договору про спільну діяльність;

- або створити новий технопарк (підставою для державної реєстрації технологічного парку є включення його до переліку технопарків, що наведений у преамбулі цього Закону) у відповідності до Постанови КМ України "Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів" № 549 від 22.05.1996 року, Наказу Міністерства України у справах науки і технологій від 30 жовтня 1998 року N 281 „Щодо затвердження Порядку ведення Державного реєстру технопарків та інноваційних структур інших типів”;

- або зареєструватися (змінити адресу або створити філію, підрозділ) в технопарку „Яворів”, що має спеціальні умови реєстрації, визначені постановою КМ

України "Про Порядок затвердження та реєстрації інвестиційних проектів, що реалізуються на території спеціальної економічної зони "Яворів" № 982 від 07.06.1999р.

Існуючі технопарки.

Закон України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 16.07.1999 р. прямо розповсюджується лише на технопарки, перелічені нижче, відповідно реєстрація нових потребуватиме внесення змін до закону (таблиця 1):

Таблиця 1 – Перелік існуючих технопарків на території України

№	Технопарк	Регіон	WWW	Спеціальний закон
1	"Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка"	м. Київ	н/д	-
2	"Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона"	м. Київ	http://www.tp.paton.kiev.ua/	-
3	"Інститут монокристалів"	м. Харків	www.technopark-isc.com	-
4	"Вуглемаш"	м. Донецьк	н/д	-
5	"Інститут технічної теплофізики"	м. Київ	www.ittf.kiev.ua	-
6	"Київська політехніка"	м. Київ	н/д	Постанова Верховної Ради України "Про прийняття за основу проекту Закону України про технополіс "Київська політехніка"" 3585-IV 2006.03.17
7	"Інтелектуальні інформаційні технології"	м. Київ	н/д	-
8	"Укрінфотех"	м. Київ	н/д	-
9	"Агротехнопарк"	м. Київ	www.usuft.kiev.ua	-
10	"Еко-Україна"	м. Донецьк	н/д	-
11	"Наукові і навчальні прилади"	м. Суми	н/д	-
12	"Текстиль"	м. Херсон	н/д	-
13	"Ресурси Донбасу"	м. Донецьк	н/д	-
14	"Український мікробіологічний центр синтезу та новітніх технологій" (УМБІЦЕНТ)	м. Одеса	н/д	-
15	"Яворів"	Львівська область	www.javoriv-rda.gov.ua	Закон України „Про спеціальну економічну зону "Яворів" 15 січня 1999 року N 402-XIV
16	"Машинобудівні технології"	м. Дніпропетровськ	н/д	-

Таким чином, можна зробити висновок, що створення, діяльність та оподаткування технопарків має специфічні особливості, визначені і закріплені в законодавчому порядку, дослідження яких і є пріоритетними питаннями в подальших дослідженнях.

Список літератури

1. Закон України "Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків" №991-XIV від 1999.07.16 (Законом України від 12 січня 2006 року N 3333-IV цей Закон викладено у новій редакції).
2. Закон України „Про спеціальну економічну зону "Яворів" 15 січня 1999 року N 402-XIV.
3. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів" №549 від 1996.05.22 року.
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про відкриття спеціальних рахунків технологічними парками і затвердження Порядку зарахування сум податків на спеціальні рахунки та їх використання технологічним парком" №1018 від 2000.06.26.
5. Постанова Кабінету Міністрів України "Про Порядок затвердження та реєстрації інвестиційних проєктів, що реалізуються на території спеціальної економічної зони "Яворів" №982 від 1999.06.07.
6. Наказ Міністерства України у справах науки і технологій від 30 жовтня 1998 року N 281 „Щодо затвердження Порядку ведення Державного реєстру технопарків та інноваційних структур інших типів”.
7. Наказ Положення Міністерство освіти і науки "Про затвердження Положення про порядок здійснення моніторингу виконання інноваційних проєктів за пріоритетними напрямками діяльності технологічних парків" №245 від 2003.04.17.
8. Наказ Мінекономіки "Про затвердження Методики оцінки ефективності виконання інноваційних проєктів та діяльності технологічних парків" №434/668/442 від 2005.11.21.
9. Довідник N 37 пільг, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів станом на 01.03.2006 (затверджено ДПАУ 2006.03.29).

В статье рассматриваются общие вопросы создания, деятельности и налогообложения технопарков, порядок их регистрации и оперделены существующие технопарков.

In the article the general questions of creation, activity and taxation of tehnoparciv, order of their registration and definite existent tehnoparci, are considered.